De la invizibilitate la mass-media: Reinterpretarea vârstei și intimității în film

Autor: Kiki Kallis – The Learning Edge Ventures Ltd

Timp de decenii, industria cinematografică și de televiziune a perpetuat o formă tăcută, dar puternică, de prejudecată. În timp ce discuțiile despre diversitate, echitate și incluziune socială (DEI) au căpătat, pe bună dreptate, vizibilitate, stereotipurile bazate pe vârstă—în special cele referitoare la romantism și sexualitate—au rămas frecvent neabordate. Personajele trecute de 60 de ani au fost tradițional desexualizate, prezentate caricatural sau eliminate complet din reprezentare, generând o ruptură între portretizările de pe ecran și realitatea experienței umane. This, however, is beginning to change. Just as organizations now recognize that a diverse workforce is critical for success, the film industry is slowly learning that authentic stories require representing all facets of life, at every age.

Provocarea: Depășirea stereotipurilor înrădăcinate

Istoric, reprezentarea pe ecran a intimității la vârste înaintate a fost plină de dificultăți, manifestându-se adesea prin forme limitative și negative:

- **Comentarii și glume derogatorii:** Expresiile: „dirty old man” (moș pervers) sau „cougar” (femeie matură care prefer bărbați mai tineri) au fost de mult timp utilizate drept pretexte pentru umor facil, reducând dorința seniorilor la o poantă.
- **Stereotipizare:** Un stereotip comun în televiziune și film este acela că persoanele vârstnice sunt incompetente din punct de vedere tehnologic, neinteresate de experiențe noi sau fragile—presupuneri care se extind inclusiv asupra vieții lor romantice și sexuale.
- **Microagresiuni:** Comentarii precum „Încă ești atât de activ(ă) pentru vârsta ta!” pot sugera implicit că vitalitatea la vârste înaintate reprezintă o excepție.
- **Excludere din oportunități:** La fel cum angajații vârstnici sunt adesea ignorați în procesul de promovare, personajele în vârstă rar sunt percepute ca protagoniști viabili pentru povești de dragoste în televiziune.

Aceste reprezentări au contribuit la formarea unui climat cultural toxic, în care nevoile firești ale omului, precum intimitatea, sunt tratate drept tabu după o anumită vârstă.

Propuneri pentru promovarea unei noi narațiuni

Așa cum nu există o abordare universală pentru diversitate, echitate și incluziune în organizații, nu există nici o metodă unică pentru a spune povești despre intimitatea la vârste înaintate. Totuși, o serie de producții recente au funcționat drept „povești de succes”, contestând narațiunile vechi și demonstrând că există public pentru astfel de istorii.

Success Story: Frankie and Grace

Nicio altă serie nu a contribuit mai mult la normalizarea sexualității la vârste înaintate decât Frankie and Grace. Ea reprezintă un studiu de caz puternic privind utilizarea narațiunilor pentru a genera schimbări de percepție. Serialul reușește prin:

- **Descoperirea identității autentice:** Întreaga premisă este lansată de revelația șocantă că soții celor două protagoniste, Robert și Sol, sunt un cuplu gay care își asumă public orientarea la vârsta de 70 de ani. Această poveste explorează cu sensibilitate tema descoperirii identității autentice la vârste înaintate, adăugând o dimensiune LGBTQ+ discuției despre sexualitatea seniorilor.
- **Abordarea realităților fizice:** Serialul tratează direct și cu umor subiecte precum uscăciunea vaginală sau disfuncția erectilă, ancorând narațiunile în experiențe reale.
- **Explorarea complexității emoționale:** Povestea merge dincolo de actul fizic, investigând singurătatea, vulnerabilitatea și bucuria regăsirii unor noi parteneri la vârsta de 70 de ani.
- **Crearea unor produse relevante:** Invenția lui Frankie—un vibrator ergonomic pentru femeile cu artrită—este un exemplu excelent de identificare și adresare a nevoilor unui segment demografic specific, asemenea unui model de afaceri bine orientat.

Alte povești de succes

- **Something's Gotta Give (2003):** Un succes timpuriu care a demonstrat că o comedie romantică centrată asupra unor personaje în vârstă de 50–60 de ani poate deveni un hit comercial, satisfăcând publicul care se putea identifica cu experiențele personajelor.
- **Shrinking (2023 -):** Integrând teme precum vulnerabilitatea emoțională, intimitatea și boala cronică (unul dintre personaje fiind diagnosticat cu boala Parkinson), serialul aduce în prim-plan provocările reale cu care se confruntă mulți adulți vârstnici. Serialul tratează viețile romantice ale seniorilor ca fiind complexe, emoționale și esențiale, demonstrând că poveștile despre îmbătrânire pot fi la fel de dinamice și captivante ca oricare altele.

Măsurarea impactului: Beneficiile narațiunilor inclusive

Beneficiile acestor reprezentări autentice sunt evidente și reflectă avantajele generale ale DEI:

- **Creșterea satisfacției și loialității publicului:** Când spectatorii își regăsesc experiențele de viață reflectate autentic pe ecran, conexiunea emoțională cu conținutul devine mult mai puternică.
- **Consolidarea reputației industriei:** Depășind stereotipurile învechite, studiourile se aliniază așteptărilor unui public modern, demonstrând responsabilitate socială.
- **Promovarea unei culturi a acceptării:** Aceste povești normalizează ideea că dorința, iubirea și intimitatea sunt preocupări firești pe tot parcursul vieții, cultivând deschidere și empatie atât pe ecran, cât și în afara lui.

Concluzii

Introducerea unor perspective noi poate fi dificilă, mai ales în fața deceniilor de rezistență la schimbare. Totuși, continuarea producției de povești diverse, echitabile și incluzive despre toate etapele vieții nu este opțională: este esențială pentru un peisaj media sănătos și reprezentativ. Oferind vizibilitate unor portrete multilaterale și promovând creatorii care aleg să spună aceste povești, industria filmului poate depăși presupunerile învechite și poate reflecta realitatea vibrantă și plină de nuanțe a vieții după 60 de ani.